

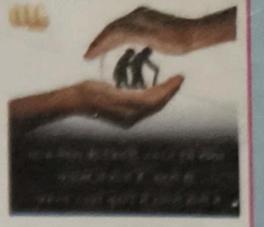
वयोवृद्ध: मनोयुवा

महाराष्ट्र ज्येष्ठ नागरिक महासंघ (फेस्कॉम), मुंबई

संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० अन्वये नोंदणी क्रमांक : बी.ओ.एम./८४३/८/जीबीबीएसडी दि. २६/११/१९८१

मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था नियम १९५० अन्वये नोंदणी क्रमांक : एफ-७५२८ (मुंबई) दि. २५/४/१९८२

कार्यालय पत्ता : ज्येष्ठ नागरिक भवन, सेक्टर १२, प्लॉट नं. ७ सी, गावदेवी मंदिरामागे, नेरुळ (प.), नवी मुंबई - ४०० ७०६.

फेस्कॉमचे मुखपत्र : मनोहारी मनोयुवा

कार्यालय : अ/७, मिरज-मालगांव रस्ता, सुभाषनगर, ता. मिरज, जि. सांगली - ४१६ ४३७.

वर्ष-३१

अंक-६

जून २०२३

स्वागत करूया वरुणराजाचे
तहानलेल्या धरतीला
चिंब चिंब भिजवू दे...

१५ जून

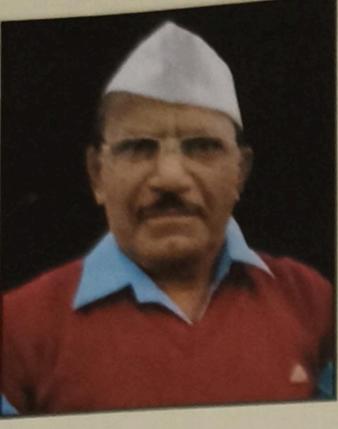
**WORLD ELDER ABUSE
AWARENESS DAY**

Building Strong Support for Elders

जागतिक वयोवृद्ध

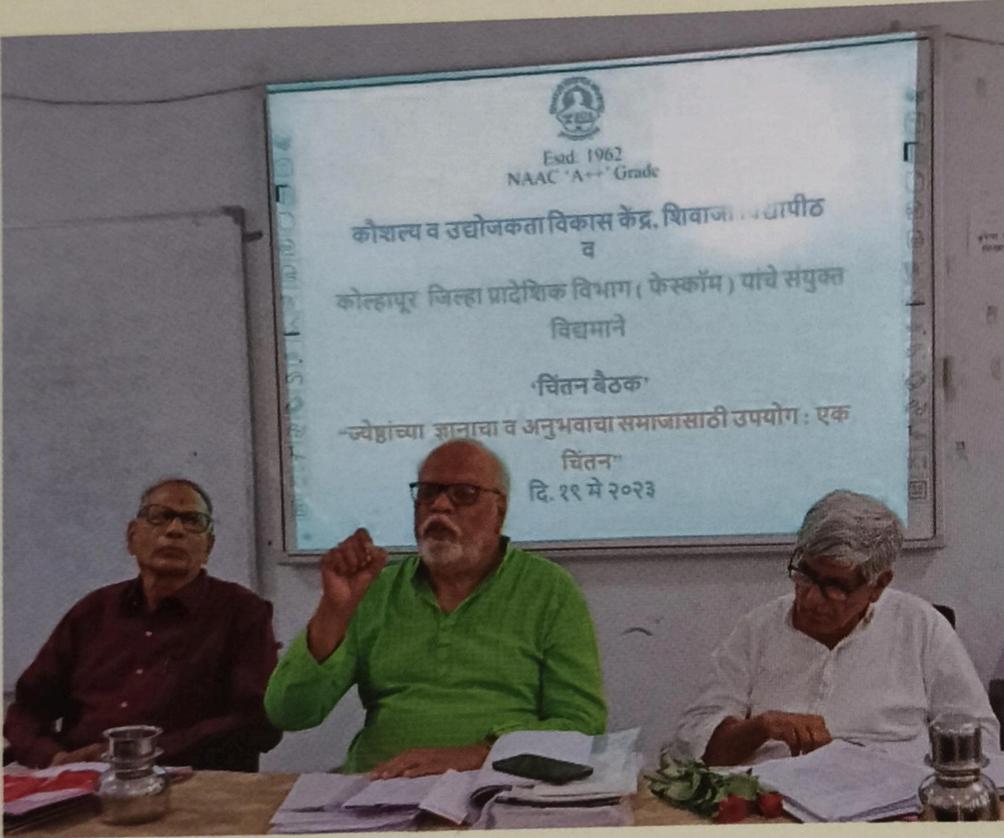
छळ प्रतिबंध जागरूकता दिवस

आधारस्तंभ

श्री. मोहन माने

पत्ता : मु. पो., सावर्डे, ता. तासगांव, जि. सांगली.
 मोबाईल नं. : ९४२२६३९३५३
 सेवा : सेवानिवृत्त तलाठी
 छंद : कथा, कादंबरी, नाटक लेखन.
 प्रकाशित पुस्तके : जंगल्या (कथासंग्रह), श्री मायाक्का देवाचा महिमा, श्री सौंदत्ती देवी, जंगल्याच्या नावानं चांगभलं (कादंबरी), संतश्रेष्ठ श्री नबीमहाराज, श्री भवानी देवी, झंझावात (नाटक).

कोल्हापूर प्रादेशिक विभागाच्या चिंतन बैठकीत मार्गदर्शन करतांना अध्यक्ष अरूण रोडे

ज्येष्ठ नागरिक मंडळ
 एम.आय.डी.सी.
 डोंबिवली संघाच्या
 २६ व्या वर्धापन दिनानिमित्त
 मनोरंजनात्मक कार्यक्रम
 सादर करताना
 मंडळाचे सभासद

ज्येष्ठ नागरिक चळवळीत महिलांचे योगदान

श्रीमती अलका विंचू

९५५२०९६५४९

परिवर्तन हा सृष्टीचा नियम आहे. अनादी कालापासून हा नियम चालत आलेला आहे. चळवळ हा परिवर्तनाचा पाया आहे, सुरवाती पासूनच अनेक स्त्रीया या वेगवेगळ्या चळवळीत उतरलेल्या आहेत. चळवळ करताना धाडस हवे, धैर्य हवे, सहनशीलता, कल्पकता लागते. अनादी कालापासून स्त्रीया चळवळीत अग्रक्रमाने आहेत. उदा. द्यायचे तर मैत्री, गार्गेयी या सारख्या स्त्रीया राजकारणपटू होत्या. तर रामायणातील मंदोदरी, कैकयी, महाभारतातील गांधारी, कुंती, द्रौपदी, मोगलकालीन नूरजहाँ इ. राजमाता जीजाऊंनी तर स्वराज्याच्या चळवळीसाठी, पाया घालण्यासाठी बालपणापासून राजकारणाचे ज्ञान देऊन शिवरायांना घडविले. कळत नकळत यांनी विविधांगांनी चळवळीच केलेल्या आहेत. कधी युक्ती तर कधी शक्ती वापरली. राणी लक्ष्मीबाईंनी स्वराज्यासाठी बंड केले. ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुलेंनी स्त्री शिक्षणासाठी, मदर तेरेसा यांनी कृष्टरोग्यांसाठी कार्य केले. इंदिरा गांधींनी पंतप्रधान असताना लोकोपयोगाच्या अनेक कार्यरूपी चळवळी केल्या. या सर्व स्त्रीयांच्या वेळी सामाजिक, राजकीय, कौटुंबिक, स्थितीमान वेगवेगळे परंतु त्या त्या कालमानानुसार परिस्थिती बदलते. चळवळीचे संदर्भ बदलत जातात. त्या त्या कालमानानुसार त्याचे मोजमाप होत राहते. परंतु शेवटी या सर्व चळवळीच. स्वातंत्र्यपूर्व कालात महिलांच्या चळवळीचे मूर्त व अमूर्त स्वरूप त्या त्या संदर्भानुसार त्या त्या घटनांनुसार होत होते. अनेक प्रकारच्या सुधारणा सावकाश संधपणे होत होत्या. कारण राज्य इंग्रजांच होत. तरीही विविध चळवळी चालू होत्याच. मला आठवतय मी त्यावेळी ४ थी-५ वीत होते त्यावेळी सर्व मुंली शाखेत; म्हणजे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संस्थेची; ती मुलींची, महिलांची शाखा होती त्यात जायचो. तेथे खेळ खेळायचे, भारत मातेची प्रार्थना म्हणायची, “नमस्ते सदा वत्सले

मातृभूमी”. लहान मुलेही स्वातंत्र्याच्या चळवळीसाठी तयार करायची. सेवादलातही मुले जायची, पहाटे साने गुरूजींच्या प्रभात फेऱ्या व्हायच्या. ती एक छोट्यांची चळवळच असायची. हे आता लक्षात येतेय.

देशाला स्वातंत्र्य मिळाले. देश स्वतंत्र झाल्यानंतर सामाजिक परिस्थिती बदलली. स्त्री स्वातंत्र्य खुले झाले. तरीही गोवा मुक्तीसाठी महिला चळवळीत उतरल्याच. आता तर स्त्री खूपच निर्भय झाली. निर्भिडपणे कोणतेही कार्य करते. स्त्री शिक्षण वाढले - पुरुषांच्या खांद्याला खांदा लावून बिनधास्तपणे ती कार्य करते. तीचा आत्मविश्वास वाढला आहे. आजकाल तर एकही क्षेत्र अगदी राजकारण, समाजकारण अशा क्षेत्रात, हवाई क्षेत्रात एकूणच सर्व क्षेत्रात स्त्रीयांचे प्राबल्य वाढते आहे. महिलांसाठी ५०%, ३०% अशी आरक्षणेही आहेत. नोकरीत ती संमान आहे. हुषार आहे, पूर्वीसारखं तिला इतरांच्यावर अवलंबून रहावं लागत नाही. किंबहुना ती आता पुरुषांच्या पेक्षा काकणभर सरस ठरते आहे. परंतू आताही एकूणच कुटुंब व्यवस्था खूपच बदलली आहे. नोकरी व्यवसायामुळे प्रपंच करण्याचे संदर्भ बदलत आहेत. आणि स्वातंत्र्यामुळे कुटुंब चालण्याचे संदर्भ बदलत आहेत. शहरातून जागेअभावी म्हणा किंवा महिलांच्या अती स्वतंत्र वृत्तीमुळे कोणतेही बंधन-विशेषतः मोठ्यांचे नकोसे वाटते. त्यामुळे मुल पाळणा घरात अन् वृद्ध वृद्धाश्रमात ही अशी अवस्था निर्माण झाली आहे असे नाईलाजाने म्हणावे लागते. त्यामुळे वृद्धाश्रमाचा जन्म झाला. इकडे आरोग्याच्या सुविधा असल्यामुळे वृद्धांचे आयुर्मान वाढले आहे. त्यामुळे वृद्धांचे प्रश्न निर्माण झाले. या सर्व सामाजिक परिस्थितीनुरूप ज्येष्ठांना एकत्र येण्याची आवश्यकता निर्माण झाली. त्यावेळी ज्येष्ठ नागरीक संघ नव्हते. ज्येष्ठांची एकजूट नव्हती.

महाराष्ट्रात सन १९७७ मध्ये डॉ. राधाकृष्ण भट

यांनी ज्येष्ठांची पहिली संघटना डोंबिवली मध्ये स्थापन केली. महाराष्ट्रामध्ये अनेक ज्येष्ठ नागरीक संघ स्थापन होऊ लागले. हजारो संघामध्ये लाखो सभासद आहेत. ज्येष्ठांच्या अनेक समस्यांवर तेथे चर्चा होतात. प्रश्न सोडविले जातात या सर्व ज्येष्ठांच्या चळवळीत महिलांचे योगदान कौतुकास्पद आहे. कांही ठिकाणी फक्त महिलांचे संघही कार्य करतात. ज्येष्ठ नागरीक पुरुषांपेक्षा महिलांचे विषय खूप वेगळे आहेत. विशेषतः शहरातील महिलांपेक्षा खेडेगावातील ज्येष्ठ महिलांची परिस्थिती दयनीय आहे. दारिद्र्य रेषेखालील महिलांचे प्रमाण जास्त आहे ३० ते ४० टक्के महिला विधवा, परित्यक्ता आहेत. त्यांच्यासाठी खूप कार्य करावे लागणार आहे. महिलांचे प्रश्न जरा वेगळे असतात; म्हणून त्यासाठी महिलांनाच पुढे व्हावे लागणार आहे. वृद्ध महिलांना कोणी विचारत नाही, मान तर दूरच. यासाठी काही गोष्टी ठरवून घेणे जरूरीचे आहे. उदा. ३ - ४ जवळ जवळच्या गावातील एक अशा मंडळाची स्थापना करणे जरूरीचे आहे. प्रत्येक गावात वस्तीवर झाले तर आनंदच. स्त्री पुरुषांचे सुध्दा चालतील. कारण अतीवृद्ध माणसे शहरातून संघटनेत येऊ शकत नाहीत. तेथे तेथे गटा गटांनी जाऊन कार्य करावे की जगात काय चालले आहे याची त्यांना माहिती मिळेल. विधवा, परित्यक्ता महिलांच्या विविध अडचणींवर चर्चा होईल. शासनाच्या संजय गांधी, इंदिरा गांधी, श्रावण बाळ अशा सारख्या दरमहा पेन्शनच्या अनेक योजना आहेत त्या त्यांना मिळवून देता येतील. मध्यंतरी मी संजय गांधी योजनांच्या एक वृद्धाच्या कामासाठी कचेरीत गेले होते. त्यावेळी २-३ वृद्ध महिला मला दिसल्या. त्यांना आपले काम करण्यासाठी नेमके कोणाला भेटावे कळत वळते. मी त्यांची चौकशी केली. त्यांना खूप बरे वाटते. त्या म्हणाल्या "ताई तुम्ही एकदा आमच्या गावात या ना. आमची कामे करून द्या". मी "बरं" म्हटले. त्यांच्या चेहऱ्यावरचा आनंद माझ्या डोळ्यासमोर आजही दिसतो. आज पैशाशिवाय माणूस काहीही करू शकत नाही. ही वस्तुस्थिती आहे. म्हणून सरकारी योजनांचा लाभ त्यांना मिळालाच पाहिजे.

वृद्धाश्रमातील महिलांचा प्रश्न खूप वेगळा आहे. मुले असूनही त्यांना वृद्धाश्रमात राहावे लागते. कष्ट करून मोठी केलेली मुले विचारत नाहीत. केवळ दुःख त्यांच्या वाट्याला येते ! ज्येष्ठ नागरीक संघातील महिलांनी वृद्धाश्रमात जावे. २-४ तास त्यांच्या सहवासात घालवावे. त्यांना खाऊ व फळे वगैरे घेऊन जावे, तेथे त्यांना पेपर वाचून दाखवावे. हळूवारपणे त्यांच्या दुःखात सामिल व्हावे. त्यांना खूप आनंद होतो. याचा मी अनुभव घेतला आहे.

या चळवळीत एक गोष्ट करणे आवश्यक आहे की, ज्या तरूण भगिनी आहेत. त्यांची महिला मंडळे, बचत गट असतात. आजकाल कोणतीही तरूण स्त्री कोणत्या ना कोणत्या सत्संगात जातेच. युक्ती प्रयुक्तीने त्यांच्यात गटागटाने मिसळावे व ज्येष्ठ नागरीक संघाचे कार्य त्यांच्या पर्यंत पोहोचवावे. प्रथम त्यांची स्तुती करावी. त्यांच्यातील कलागुणांचे कौतुक करावे. कौतुक, प्रशंसा कोणालाही प्रिय असते. हळूहळू वृद्धांबद्दलच्या कर्तव्याची त्यांना जाणीव करून द्यावी. तरूण दाद देतात, यात संदेह नाही. फक्त आपली चळवळ मनापासूनची हवी. शहरातून नगरपालिका, खेडेगावातून ग्रामपंचायतींना भेट द्यावी. त्यांनी वृद्धांना मदत करणे आवश्यक आहे. त्यांचे प्रश्न सोडविण्यास ते तयार असतात फक्त आपण तेथपर्यंत पोहोचले पाहिजे. विविध कार्यक्रमाचे वेळी, सरपंच, नगरपालिकेचे अध्यक्ष, नगरसेवक यांना बोलवावे आपल्या समस्या सांगाव्यात. जशा लहान मुलांसाठी आरोग्य सेविका आहेत तसेच वृद्धांसाठीही एखादा माणूस नेमणे शासनाला अशक्य नाही. हेच कार्य ज्येष्ठ नागरिक संघाने करावे. महिलांच्या चळवळींचे ते एक गमकच असेल. येथे एक गोष्ट लक्षात घेतली पाहिजे की हे सर्व करित असताना आपला समन्वय चांगला हवा. आपसी प्रेम हवे. एकीची भावना हवी तरच ती चळवळ यशस्वी होणार असते.

शेवटी "सामर्थ्य आहे चळवळींचे जो जो करील तयाचे"

१५ जून - ज्येष्ठ नागरिक छळ प्रतिबंध जागृती दिनानिमित्त

- फेस्कॉम मनोयुवा कौन्सिल

१५ जून - प्रतिवर्षी येणारा हा दिवस ज्येष्ठ नागरिकांसाठी 'छळ प्रतिबंधक जागृती दिन' म्हणून कार्यक्रमाद्वारा पाळला जावा ही फेस्कॉमची अपेक्षा. नवीन संघाची निर्मिती झालेवर संलग्नता प्रमाणपत्रासोबत मार्गदर्शक पत्र दिले जाते. यामध्ये फेस्कॉमचे दृष्टीने महत्त्वाचे दिनाचे स्मरण व्हावे, या दिनाचे महत्त्व संघाद्वारा ग्रामीण भागातील ज्येष्ठांपर्यंत पोहचवावे हाच उद्देश अंतर्भूत असतो. पण या दिनी प्रादेशिक पातळीवर प्रचार आणि प्रसार झालेचे दिसून येत नाही. ज्येष्ठांचा होणारा छळ थांबवावा, त्याला प्रतिबंध बसावा या दृष्टीने फेस्कॉमची कार्यप्रणाली पिडीत ज्येष्ठांपर्यंत पोहचवावी. समुपदेश, कायदे आणि यासाठी फेस्कॉमचे वतीने प्रत्येक जिल्ह्यात मानद विधी तज्ञांची सुविधा तळागाळापर्यंत पोहचविणेसाठी फेस्कॉम प्रयत्नशील आहे. फेस्कॉमच्या या उदात्त कार्यप्रणालीस फेस्कॉमचे सर्व प्रादेशिक विभाग, जिल्हा/तालुका समन्वय समित्या यांचे सहकार्य, पदाधिकारी यांच्या मानसिकतेचीच नितांत गरज आहे.

फेस्कॉमची ध्येयधोरणे, घटना, शासन, निर्णय, कायदे याचे प्रशिक्षण माहे ऑगस्ट २०२२ पासून दरमहा सर्व पदाधिकारी यांना दिले आहेत. परंतु या प्रशिक्षणाचा प्रत्यक्ष लाभ लाभार्थ्यांनाही मिळू शकला नाही. प्राप्त माहितीनुसार एक-दोन वगळता ३६ पैकी एकाही जिल्ह्यात जिल्हा/तालुका/ग्रामीण पातळीवरील ज्येष्ठ नागरिक संघापर्यंत प्रशिक्षण पोहचविणेस फेस्कॉम प्रादेशिक विभाग कमी पडलेला आहे, असे वाटते. ग्रामीण भागातील ज्येष्ठ आजही अनेक प्रश्न विचारत आहेत. पण पदाधिकारी प्रशिक्षण घेवून देखील त्यांचे समाधान करू शकत नाहीत ही वस्तुस्थिती आहे. या प्रशिक्षणाबरोबरच मा.अध्यक्षांनी तयार केलेले विविध लेख 'मनोहारी मनोयुवा' मासिकातून प्रकाशित केलेले आहेत. माहे जानेवारी

आणि फेब्रुवारी २०२३ च्या अंकात सदरचे लेख पुनश्च पुनमुद्रित/प्रकाशित केलेले आहेत. 'कृतीशील वृध्दत्व' हा लेख पदाधिकारी यांनी वाचला तर त्यांच्या ज्ञानात निश्चित भर पडेल.

विषय मोठा आहे परंतु ज्येष्ठांचा छळ थांबवावा या दृष्टीने फेस्कॉमने प्रयत्न आणि त्याचे यश-अपयश यांचा लेखाजोखा सर्वासमोर ठेवणे आवश्यक वाटते. मा. अध्यक्ष यांनी ज्येष्ठांच्या छळ विरोधासाठी-ज्येष्ठांना कायद्यांची माहिती देऊन त्यांच्या अडचणींवर मात करणेसाठी राज्य स्तरावर नियामक मंडळाचे अखत्यारीत कायदेविषयक समिती निर्माण केली आहे. अॅड.बी.टी. निसळ हे या राज्यस्तरीय समितीचे अध्यक्ष आहेत. ज्येष्ठांना कायद्याचे ज्ञान देणेची, पिडीतांचे शोषण-छळ थांबविणेची फार मोठी जबाबदारी त्यांचेवर आहे. फेस्कॉम अध्यक्ष अरुण रोडे हे राज्यस्तरीय 'मानस विधी सल्लागार' प्रमाणे प्रत्येक जिल्ह्यात किमान दोन 'मानद विधी सल्लागार' नेमले जावेत यासाठी गेली काही वर्षे प्रयत्नशील आहेत. याला प्रतिसाद किती? ही देखील चिंतेची बाब असलेचे खालील माहितीवरून सर्वांच्याच लक्षात येईल. आता तरी या प्रश्नी पदाधिकारी यांनी लक्ष घालून जिल्ह्यातील गरीब, दीनदलित ज्येष्ठांची सोय करावी. आईवडील आणि ज्येष्ठ नागरिक यांचा निर्वाह व कल्याण कायदा २००७ आणि ज्येष्ठांबाबत इतर कायद्याद्वारा ज्येष्ठांचा छळ कमी करावा, यासाठी जिल्हास्तरावर 'कायदेविषयक मोफत सल्ला केंद्र' गठीत करून त्याची जिल्हाभर प्रसिध्दी व्हावी व याची माहिती जिल्ह्यातील सर्व ज्येष्ठ नागरिक संघापर्यंत/ज्येष्ठांपर्यंत पोहोचवावी असे प्रयत्न करावेत हेच यावेळी सुचवावे असे वाटते.

आता याबाबत असेही सुचविले जाईल की, प्रादेशिक विभागाने मानद विधी सल्लागार (वकील) यांची नावे फेस्कॉमला कळविली आहेत. अवश्य

कळविली असतील पण त्यांनी आज अखेर किती योगदान दिले, प्रादेशिक अगर जिल्हा समन्वय समितीच्या कार्यालयात किती दिवस व वेळ येवून बसतात, किती ज्येष्ठांना मोफत सल्ला दिला याचा विचार याबाबत प्रतिउत्तरे देणेपेक्षा आत्मपरिक्षण करावे आणि आतातरी आपले कार्यालयात 'कायदेविषयक मोफत सल्ला केंद्राची' निर्मिती करावी, मानद विधी सल्लागार (वकील) यांच्या कार्यालयात थांबणेचा दिवस व वेळ याची कार्यालयात माहिती प्रदर्शित करून वृत्तपत्राद्वारा प्रसिध्दी द्यावी. प्रादेशिक/ जिल्हा/ तालुका कार्यकारीणीद्वारा ग्रामीण भागातील देखील संघापर्यंत आणि त्यांचे द्वारा ज्येष्ठांपर्यंत माहिती पोहचविणेचा प्रयत्न करावा असे आवाहन करावेसे वाटते.

जिल्हानिहाय 'मानद विधी सल्लागार' यांचेबाबत ५ मे पर्यंत प्रादेशिक विभागाकडून माहिती मागविणेत आली होती. उत्तर मराठवाडा, कोकण आणि पुणे प्रादेशिक विभागांनी माहिती पाठविली, त्यांचे अभिनंदन करणे याप्रसंगी आवश्यक वाटते.

फेस्कॉम

राज्यस्तरीय समिती अध्यक्ष

१) अॅड. बळवंत त्र्यंबक निसळ तथा श्यामराव निसळ

मोबा.नं. ७२७६५२०३८३/ ८६६८५९४६२५

फेस्कॉम (मुंबई उच्च न्यायालयासाठी)

२) अॅड. तेजपाल इंगळे

मोबा.नं. ०२२-२२०४०१५९/

९८६९०१९९७६/ ९९२०९७७९७६

प्रादेशिक विभाग

अ.क्र. जिल्हा

१) नांदेड

२) वैजापूर तालुका (औरंगाबाद)

३) हिंगोली

४) जालना

मानद विधी सल्लागार (नांव, मोबाईल क्रमांक)

अॅड. मोहम्मद जुल्फी कारोदिन सिद्दीकी, मोबा.नं. ७४४७६६६५८४

अॅड. अशोक चव्हाण, मोबा.नं. ९८६०४७१९२४

अॅड. संतोष ज्ञानोबा कुंटे, मोबा.नं. ९८९०१४१४०५

मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

कोकण प्रादेशिक विभाग

५) ठाणे

डोंबिवली

६) रत्नागिरी

७) सिंधुदुर्ग

८) रायगड

९) पालघर

१) अॅड. प्रमोद ढोकले, मोबा.नं. ९८२०६८०७८८

२) अॅड. स्मिता संसारे परब, मोबा.नं. ९८२११४०४८३

मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग पुणे

१०) पुणे (मावळ विभाग)

(मुंढवा व संलग्न भाग)

१) अॅड. विठ्ठल बाबुराव मुळे, मोबा.नं. ७२१८६११०८०

२) अॅड. केशव भास्कर ताकवणे, मोबा.नं. ९८२२७७८२१२

- ११) सातारा
 १२) सोलापूर
- ३) अॅड.नंदकुमार कृष्णाजी अष्टेकर, मोबा.नं. ८४२२३२३५३५
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग मुंबई

- १३) नवी मुंबई
 १४) उपनगरे (इतर)
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग नगर नाशिक

- १५) अहमदनगर
 १६) नाशिक
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग खानदेश

- १७) जळगांव
 १८) धुळे
 १९) नंदुरबार
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग कोल्हापूर

- २०) कोल्हापूर
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग सांगली

- २१) सांगली
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग दक्षिण मराठवाडा

- २२) लातूर
 २३) उस्मानाबाद
 २४) बीड
 २५) परभणी
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग विदर्भ पश्चिम

- २६) अकोला
 २७) अमरावती
 २८) यवतमाळ
 २९) वाशिम
 ३०) बुलढाणा
- मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
 मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग विदर्भ पूर्व

- ३१) नागपूर
३२) भंडारा
३३) वर्धा

मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

प्रादेशिक विभाग वनवैभव

- ३४) चंद्रपूर
३५) गडचिरोली
३६) गोंदिया

मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.
मानद विधी सल्लागार नेमला नाही.

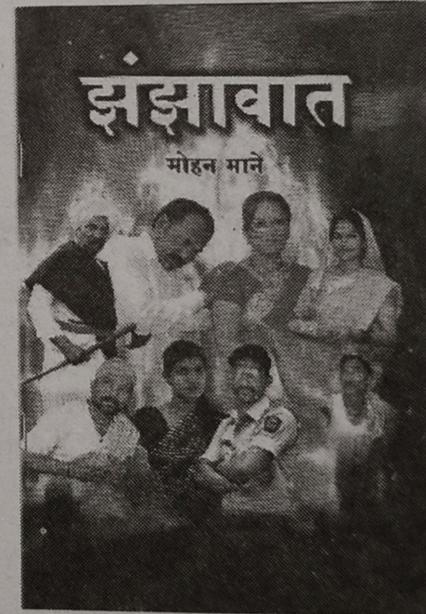
फेस्कॉम ज्येष्ठांच्या उन्नतीसाठी, त्यांना आत्मसन्मान प्राप्त करून देणेसाठी, त्यांची मानसिक आरोग्य आणि आर्थिक क्षमता वाढविणेसाठी, त्यांच्या छळास समुपदेशाने आणि विविध कायद्यांच्या आधारे प्रतिबंध बसावा या उदात्त हेतूने कार्य करित आहे. फेस्कॉमच्या कार्यप्रणालीस सर्व पदाधिकारी- वाचक व लेखक यांच्या सहकार्याची नितांत गरज आहे. ज्येष्ठांच्या सन्मानासाठी प्रत्येक पदाधिकारी यांनी यापुढे क्रियाशील राहून अपुरे कार्य तडीस नेणेचा प्रयत्न करावा. सर्वांनाच या कार्याच्या यशस्वीतेसाठी शुभेच्छा.

पुस्तक परिक्षण

‘झंझावात’

- लेखक : मोहन माने

ज्येष्ठ ग्रामीण साहित्यिक मोहन माने यांच्या साहित्यातून उत्पन्न झालेले ग्रामीण साहित्य त्यांनी ‘झंझावात’ या नाटकरूपी पुस्तकातून वाचकांसमोर ठेवले आहे. त्यांनी ‘जंगल्या’ कथासंग्रहाबरोबरच इतरही ६ पुस्तके प्रकाशित केली आहेत. त्यांना ‘जंगल्याच्या नावानं चांगभलं’ या कादंबरीस राज्यस्तरीय साहित्यरत्न पुरस्कार प्राप्त झाला आहे. सदरचे नाटकाचा प्रयोग देखील ज्ञानदा साहित्य, कला व सांस्कृतिक मंडळ, सावर्डे (ता. तासगांव) यांचे वतीने संपन्न झाला आहे. मागील जीवनातील ग्रामीण भागातील जीवनशैली आणि त्याचा परिणाम लेखकाने उत्कटरित्या वाचकांसमोर ठेवला आहे. नाटक केवळ

वाचनीयच नसून संग्रही ठेवण्यायोग्य आहे. कृपया लेखक यांचेशी मोबाईल क्र. ९४२२६३९३५३ वर संपर्क साधावा.

- परिक्षण : अंजुमन खान
फेस्कॉम उपाध्यक्ष व
प्रमुख, मनोयुवा कौन्सिल.

सिनियर सिटीजन हेल्थ केअर फाऊंडेशन ऐरोलीच्या चौथ्या वर्धापन दिनानिमित्त कार्यक्रमात उपस्थित ए.पी.आय.डॉ.विशाल माने, गजेंद्र सुसवीरकर, सोनवणे, बबनराव पाटणकर

दोन मुलींवर कुटुंबनियोजन शस्त्रक्रिया केलेमुळे रक्कम रू.२५,०००/- ची ठेव पावती सांगली जिल्हा परिषदेचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बा.क.) श्री. संदीप यादव यांचे हस्ते स्विकारतांना लाभार्थी सौ. सलमा समीर शेख, पती व मुलगी समवेत. सोबत पर्यवेक्षक श्रीमती शकुंतला निकम आणि फेस्कॉम उपाध्यक्ष अंजुमन खान.

कपटेवस्ती ज्येष्ठ नागरिक संघ वाकड संघाचे वर्धापनदिनानिमित्त मार्गदर्शन करतांना फेस्कॉम अध्यक्ष अरूण रोडे.

फेस्कॉमच्या विविध मागण्यांबाबत दि. १७/५/२०२३ रोजी चर्चासत्र प्रसंगी
मा.मुख्यमंत्री एकनाथजी शिंदे यांचेसमवेत मा. मंत्रीमहोदय दादा भुसे,
श्या.गो.पाटील (अध्यक्ष फेस्कॉम कोकण प्रादेशिक विभाग), विवेक देशपांडे (मुख्य सचिव फेस्कॉम),
मा.मंत्री तानाजी सावंत, शरद डिचोलकर (अध्यक्ष फेस्कॉम मुंबई प्रादेशिक विभाग) व
मा.अण्णासाहेब टेकाळे (उपाध्यक्ष फेस्कॉम).

चिपळूण ज्येष्ठ नागरिक संघासाठी नगरपरिषदेचे
मुख्याधिकारी प्रसाद शिंगटे यांचेकडून
रु. ३५,०००/- चा धनादेश स्विकारतांना
अध्यक्ष उस्मान बांगी व इतर

कृपया अंक पत्त्यावर द्यावा. वितरीत न झालेस सकारण परत करावा.
अपूर्ण पत्ता /मयत /पत्ता सोडून गेले /पोस्टमन बीट क्र.

प्रेषक :

श्री. अंजुमन खान

फेस्कॉम उपाध्यक्ष व प्रमुख, फेस्कॉम मनोयुवा कौन्सिल
अ/७, सुभाषनगर, ता. मिरज, जि. सांगली - ४१६ ४३७.
मोबा. ९४२२५८३००४

PRINTED MATTER

प्रति,

